

110313 Första söndagen i fastan

Evelina Johansson

”Jag är bara modig när jag måste det. Simba, att var modig betyder inte att man söker efter faror.”

Det får lejonungen Simba i filmen Lejonkungen höra av sin pappa. Det är ingen mening att gå och leta efter fienden, i det fallet mordiska hyenor, för spänningens skull eller för att visa sig duktig.

I dagens evangelium läser vi om hur Jesus, strax efter sitt dop i Jordan, då han invigs till sitt uppdrag som Messias, förs ut i öknen för en prövningens stund, alldeles som dagens tema lyder. Provet består i att Satan – djävulen – på olika sätt frestar Jesus att avvika från sitt uppdrag och från Gud Faderns plan. Jesus består provet; han låter inte locka sig av Satan. Som den enda människan någonsin – ändå sedan Adam och Eva lät locka sig i Edens lustgård - motstår han alla frestelser och förblir utan synd – fienden lyckas inte få honom på fall.

Men vi läser också i evangeliet att Jesus inte själv gav sig iväg och letade upp Djävulen, för att gå en första rond mot denne. Det står att det var Anden som drev ut Jesus i öknen. I episteltexten påtalas likaså att Jesus under tårar och höga rop bad att få bli befriad från döden på korset – den sista och svåraste ronden mot ondskans makt som han hade att utkämpa under sitt jordeliv.

Jesus sökte inte aktivt efter faror och frestelser för att göra sig märkvärdig. Det var tvärtom just det som frestelsen bestod i när den väl kom. Frestarten försökte locka Jesus att använda sin gudomliga makt för att göra sig mäktig och berömd i världen – kasta sig ut från hustak bland annat. Jesus vägrar – han har inte fått sina krafter för meningslöst briljerande.

Jesus sökte inte upp frestelserna, men han flydde heller inte undan dem. Han var modig när han måste vara det.

I den gammaltestamentliga texten låter sig de första människorna lockas in på en genväg – där de ska kunna klara sig själva, utan Gud – där de själva ska bli så som Gud och kunna skilja mellan gott och ont. Resultatet blev istället att de förvisades från den paradistillvaro som de hittills levt i, från det liv där allt var gott, till en gråzon där ont hade blandats med det goda och det var ett mycket kinkigt göra att ställa jämförelse. Det är nämligen ingen slump att frestare, ormen från urtiden, ibland också kallas ”Lögnens fader”.

Vi läser i episteltexten att Jesus däremot ”blev bönhörd därför att han böjde sig under Guds vilja.”

Istället för att försöka fly från Guds Faderns, vilja, som Adam och Eva gjorde, istället för att välja den självsvåldiga vägen, valde Jesus att böja sig för den plan som gjorts upp. Han valde den svåra vägen upp till Jerusalem. Också den var en prövningens stund, i betydelsen en svår och krävande stund, men det var en prövning av ett annat slag, för den hade sitt ursprung i Guds plan, inte i frestartens ränker, och den fick också andra följder: När Jesus hade bestått provet som fullbordades på korset, hade han vunnit tillbaka det paradiset som gått förlorat, inte bara åt sig själv, utan åt alla som tillhör honom.

Inte heller vi bör söka upp frestelserna, däremot vara vaksamma, för frestelserna kommer, för oss, som för människorna i paradiset i tidens gryning, som för Jesus. och när de kommer, behöver vi vara beredda att bekämpa dem. Vi behöver ha de rätta vapnen för att kunna vara modiga när vi måste vara det.

1. När Satan ger sig på Jesus, så motar Jesus honom med Guds ord – han kastar helt enkelt bibelcitat i huvudet på djävulen. Kanske är det svaret på frågan ”Varför är det bra att lära sig bibelord utantill?” Men vare sig utantill eller innantill – gudsordet i Bibeln är ett utmärkt vapen mot frestaren. Paulus skriver ju att Guds ord är skarpare än något tveeggat svärd. I den gammaltestamentliga texten angriper Ormen just genom att ifrågasätta Guds ord. Först mycket försåtligt: han upprepar det med ett litet, litet frågetecken efter, sedan tydligare: Ni kommer visst inte att dö! Då gäller det att hålla fast i det tveeggade svärdet, eller i sin bibel, mer bokstavligt talat.
2. I texterna dyker frestaren upp när människan är ensam. Han frestar kvinnan i lustgården när hon är tillfälligt ensam – och Jesus måste vara långt ute i ödemarken innan fienden vågar sig på honom. Det är ett skäl av många till att man inte ska försöka vara kristen ensam – kristna är vi tillsammans – i bönegemenskaper, i bibelstudier och framför allt i den gudstjänstfirande församlingen. Att isolera sig som kristen – dra sig undan och säga – jag vill helst vara kristen ensam på mitt eget sätt – det är att utsätta sig för onödiga risker – att försöka vara modig när man inte måste det.
3. Jesus har ju lovat att ”där två eller tre är samlade i mitt namn, där är jag mitt ibland er”. Att samlas flera kristna på ett ställe är alltså ett sätt att förvissa sig om inte bara det bästa vapnet, utan också den bäste – och ende – förkämpan – i kampen mot frestaren. Jesus har prövats som vi, på alla sätt; han vet vad det handlar om. Men han är den ende som bestått provet. Han böjde sig och lät sig prövas, men han har aldrig fallit för någon frestelse, han har gått segrande ur varenda rond med ormen. Därigenom blev han den som bringar frälsning till alla som lyder honom. Endast han vet hur man slutgiltigt besegrar frestaren, och det starkaste och säkraste försvaret är att kalla Jesus till sin hjälp. ”Var och en som åkallar Herrens namn skall bli räddad”, som profeten Joel skriver och Petrus upprepar på pingstdagen.

Jesus Kristus, vår Herre, vill hjälpa oss.

Därför kallas också denna provningens söndag Invocavit – han åkallar, efter den medeltida inledningssångens text ur psaltaren:

”Han åkallar mig och jag svarar honom. Jag är med honom i nöden.”

Amen.